

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра образотворчого та декоративно-прикладного
мистецтва**

Тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції

**УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ МИСТЕЦЬКІ
ПРОСТОРИ:
ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА**

Український та європейський мистецькі простори: історія, теорія, практика: Тези III Всеукраїнської науково-практичної конференції / упоряд. О. А. Сташук, Л. В. Крайлюк. – Рівне: РДГУ, 2019. 220 с.

Упорядники:

Сташук О. А., кандидат педагогічних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ;

Крайлюк Л. В., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ

До збірника увійшли матеріали наукових пошуків у галузі мистецтвознавства, музеєзнавства і культурології, мистецької педагогіки та практики дослідників Києва, Полтави, Жешува (Польща), Нового Сончу (Польща), Харкова, Івано-Франківська, Острога, Запоріжжя, Рівного.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, ДИЗАЙН

1. **Стоколос Надія**, доктор історичних наук, професор кафедри культурології та філософії Національного університету «Острозька академія», **Шеретюк Руслана**, доктор історичних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Набутки садово-паркового мистецтва Волині крізь призму діяльності Вацлава Борейка (перша половина XIX ст.).*
2. **Ямборко Ольга**, кандидат мистецтвозавства, доцент ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – *Образотворчий стиль килимів Олександра Саєнка 1920-х років.*
3. **Істоміна Галина**, кандидат мистецтвознавства, науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ. – *Сучасне професійне і народне мистецтво кераміки в Україні кінця XX – початку XXI століть: глобалізаційні впливи.*
4. **Крайлюк Любов**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Ремінісценції традиційної монументальної пластики в проєктній графіці Ніла Хасевича.*
5. **Саєнко Тетяна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Народний костюм у творчості художників сучасності.*
6. **Маслова Світлана**, старший викладач Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Ф. Гундертвассер. Поєднання художньої творчості з архітектурною практикою.*
7. **Локшук Ірина**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Західне Полісся: тканини майстрів с. Велимче Ратнівського району.*
8. **Перетятко Іван**, магістрант кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Філософські основи творчості Густава Клімта (на прикладі «Університетських картин»).*
9. **Підцерковна Ярослава**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Дерев'яні дитячі меблі тимчасового користування в інтер'єрі поліської хати.*

10. **Чернієнко Віра**, старший викладач кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Симпозіум як форма інтеграційних впливів на мистецькі процеси.*
11. **Болкун Наталія**, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Творчість кременчуцького художника Дмитра Короля в контексті традиційної витинанки.*
12. **Дибач Ірина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Взаємозв'язок людини і природи через призму мистецтва.*
13. **Усенко Олена**, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. – *Традиції вишивки на Полтавщині.*
14. **Павлюк Дарина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Мистецькі погляди на проблему еміграції молоді.*
15. **Галушко Яна**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Дивосвіт казкових образів Марії Приймаченко в культурному просторі сучасності.*
16. **Яремчук Дарина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Естетизм як стильова домінанта імпресіонізму.*
17. **Клімова Катерина-Алісія**, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – *Графічний портрет у творчості полтавського художника Миколи Підгорного.*
18. **Лаврук Ольга**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Тематика бджільництва у філателії пострадянських країн: історичні аспекти.*
19. **Шепілов Олександр**, магістрант кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – *Місце живописного натюрморту в інтер'єрі.*
20. **Давидюк Надія**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Функціональне призначення батику в країнах Стародавнього Сходу.*
21. **Усик Олена**, магістрантка кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Народний одяг у системі цінностей української культури.*

22. **Карповець Віта**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Інтерпретація творчості Ліни Костенко в українському мистецтві.*
23. **Гаврилюк Василина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Філософія буття та її художні інтерпретації у вічизняному декоративно-прикладному мистецтві.*
24. **Філімонова Дарина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Фотомистецтво Рівненщини: персоналії сьогодення.*
25. **Поздняковська Ольга**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Двері як один зі стилеутворюючих елементів інтер'єру.*
26. **Молдаванцев Владислав**, магістрант кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Сучасні підходи до komponування християнських храмових споруд в Україні.*
27. **Сучкова Катерина**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Сюрреалістичне мистецтво Рене Магрітта як джерело творчих інспірацій*

ХОРЕОГРАФІЧНЕ, ТЕАТРАЛЬНЕ ТА МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

1. **Швидків Галина**, Заслужений працівник культури України, доцент кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету. – *Взаємозв'язок педагогічних принципів видатних фундаторів львівської вокальної школи Валерія Висотського та видатного педагога Олени Муравйової.*
2. **Маркевич Лариса**, старший викладач кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету – *Модернізація української балетної вистави в 60-80 рр. як переінтонування сфери мислення балетмейстерів.*
3. **Кучина Наталія**, кандидат наук з соціальних комунікацій, доцент кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Музичні фестивалі Рівненщини.*
4. **Легка Ілона**, старший викладач кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету – *Сучасні вимоги до методики викладання сценічного танцю в закладах освіти.*

5. **Самохвалова Алла**, старший викладач кафедри хореографії Рівненського державного гуманітарного університету – *Соціальні танці – радість, що дарує українська народна культура.*
6. **Панасюк Анастасія**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Макс Ріхтер та Ніко М'юлі: паралелі творчості.*
7. **Сімакова Світлана**, магістрантка Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди – *Історико-культурні умови формування художнього образу в музичному мистецтві доби класицизму.*
8. **Залевська Вікторія**, магістрантка кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Творчість поета-пісняра Петра Фатенка.*

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА І КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ

1. **Bugajska-Bigos Iwona**, dr hab. Państwowej Wyższej Szkoły w Nowym Sączu (Polska), **Anna Steliga**, dr Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego (Polska). – *Sztuki plastyczne w edukacji – nowe oblicza i wyzwania.*
2. **Сташук Олександр**, кандидат педагогічних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Тональне вирішення академічного рисунку в контексті сучасної мистецької освіти.*
3. **Steliga Anna**, dr Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego (Polska), **Bugajska-Bigos Iwona**, dr hab. Państwowej Wyższej Szkoły w Nowym Sączu (Polska). – *Sztuki plastyczne jako forma wspierania rozwoju dzieci i młodzieży.*
4. **Власюк Олена**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету. – *Формування художнього досвіду студентів засобами декоративно-прикладного мистецтва.*
5. **Ганжа Микола**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету – *Використання навчально-виховних властивостей мистецтва дизайну – виклик сьогодення в освітньому середовищі.*
6. **Чернюшок Ольга**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Рівненського

державного гуманітарного університету – *Розвиток креативного мислення у підготовці майбутніх художників-педагогів.*

7. Глушук Оксана, старший викладач кафедри культурології та музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Мистецько-освітній потенціал креативних просторів у міському середовищі*
8. Кулінка Ірина, магістрантка кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Культурно-мистецькі проєкти в культурно-дозвілєвій практиці Рівненського обласного краєзнавчого музею.*
9. Ковтун Анна, магістрантка кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – *Педагогічний потенціал квілінгу.*
10. Рудописов Євген, магістр, вчитель образотворчого мистецтва дитячої школи мистецтв №1 (м. Запоріжжя) – *Особливості вивчення парадного портрету в загальноосвітній школі.*
11. Єфимець Людмила, магістрантка кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету – *Туристична сфера України як сегмент культурної політики держави: історія та історіографія проблеми*

9 Побірченко Н.С. Етнографія дитинства як предмет наукової рефлексії 20-х років. Історико-педагогічний альманах. 2012. Вип. 2. С. 13-17.

10 Сахута Я.М. Беларускае народнае мастацтва. Мастацкія рамествы Беларусі. Мінск. 1980. 123 с.

11 Словарь символов / Авт. Сост. А.В. Адамчик. Минск: Харвест, 2010. 224 с.

12. Чехович С. Обладнання житла на Західних областях УРСР. Народна творчість та етнографія. № 3. 2016. С. 75-84.

Чернієнко Віра Андріївна
старший викладач кафедри
образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва
Рівненський державний гуманітарний університет

СИМПОЗІУМ ЯК ФОРМА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ВПЛИВІВ НА МИСТЕЦЬКІ ПРОЦЕСИ

Мистецькі симпозиуми за останні десятиліття все більше набирають форму активного спілкування митців та науковців одного профілю. Симпозиум може мати наукову складову у вигляді наради, наукової конференції з певного наукового питання [1, 638].

Традиційні живописні пленери, що корінням сягають атмосфери французьких Салонів XIX століття, не вичерпують своїх можливостей. Живопис продовжує розвиватись, вбираючи все більші можливості та варіації. Як приклад, міжнародний симпозиум сучасного мистецтва «Бірючий», що проводиться щороку на Бірючому острові на Азовському острові з 2006 р., з 2016 р. виїзна резиденція діє на території країн Євросоюзу. В тринадцяти сезонах взяли участь 208 художників і 11 арт-груп з 16 країн. З 2014 р. частина учасників вирушає до Італії, з 2017 р. – до США. Кожен рік задавалась конкретна тема: 2006 р. – «Ландшафт для героя», 2008 р. – «Хто ти є?», 2009 р. – «Як варіант», 2010 р. – «Нова людина», 2012 р. – «Четвертий вимір», 2013 р. – «Зона виживання» і т.д. Темою чотирнадцятого сезону міжнародного

симпозіуму сучасного мистецтва (2019 р.) були пошуки виходу зі світової кризи [6].

Вражає різноманіття напрямків, за якими проводяться мистецькі симпозіуми, що дає оптимістичні прогнози до їхнього розвитку: міжнародні симпозіуми художнього текстилю, художньої кераміки, кованих виробів з металу, скульптурні симпозіуми, симпозіуми майстрів народного мистецтва.

Міжнародні симпозіуми гутного скла проходять у Львові від 1989 р. раз що три роки. У симпозіумах взяли участь понад 200 художників з 29 країн. Кожен учасник має змогу працювати біля гутних печей з бригадою висококваліфікованих майстрів-гутників. За результатами роботи відбувається виставка, а кожен учасник залишає твір у дарунок місту. Колекція унікальних робіт відомих художників з усього світу нараховує понад 300 одиниць [4].

В Опішному з кінця 90-х років 20 ст. постійно проводяться симпозіуми художньої кераміки. Вони мають різноманітну тематику та форму проведення. Також враховується доцільність проводити такі форуми для різних вікових категорій. На базі школи мистецтв проводяться симпозіуми для дітей. Запрошуються вчителі разом з їхніми учнями. Обов'язково працює журі, що визначає переможців, яких зазвичай нагороджують грошовими преміями та дипломами. Симпозіуми художньої кераміки в Опішному мають міжнародний статус. За останні десятиліття утворилась заповідникова зона, де зберігаються та експонуються монументальні керамічні твори багатьох художників з різних країн. Працює музей та науково-дослідний інститут. Запорукою успіху симпозіумів в Опішному є поєднання збереження традиційного гончарського промислу з пошуками нових керамічних мотивів та форм. Таким чином задіяна якнайбільша когорта представників керамічного мистецтва. Культурний центр приваблює до себе туристів та шанувальників мистецтва. Влітку 2019 р. відбувся Міжнародний симпозіум монументальної кераміки в Опішному «ГігантоМАНІЯ» – поліфункціональна художня акція, спрямована на поживлення процесів розвитку сучасного мистецтва кераміки. Симпозіум проводився в рамках XI Тижня Національного Гончарного Здвиження в

Опішному «Здвиг – 2019» [3]. Метою Симпозіуму було спілкування мистців різних національних шкіл, здійснення високомистецьких творів монументальної кераміки.

Мистецький симпозіум обов'язково має творчу складову, що завершується експозицією, виставкою художніх творів учасників симпозіуму. Особливу цінність має практична можливість виконання робіт учасниками симпозіуму, що зазвичай запрошуються з різних країн, що найменше з різних регіонів. Саме наявність учасників різних культурних просторів створює своєрідну форму взаємовпливів на митців. Зазвичай для учасників створюються максимально комфортні умови для творення. Знайомство та спілкування збагачують досвід учасників. Таким чином, така форма мистецької взаємодії не тільки демонструє певний рівень, а й природним чином спонукає до взаємозбагачення та розвитку. Таке зростання можна помітити у творах постійних учасників міжнародних симпозіумів.

До участі у симпозіумах запрошуються науковці, художники, педагоги і студенти мистецьких навчальних закладів, керівники і працівники музеїв, реставратори, спеціалісти із менеджменту соціокультурної сфери. Особливо потрібно зазначити важливість участі у таких проектах творчої молоді, що завжди є найактивнішою. Творча молодь готова до експериментів та пошуку нових форм. Водночас присутність досвідчених майстрів своєї справи дозволяє поєднувати та збагачувати творчий досвід та нові ідеї. Мистецькі симпозіуми проводяться по всьому світу, у взаємодії митців різних країн у процесі створення художніх робіт відбувається діалог культур.

Список використаних джерел:

1. Юридична енциклопедія: [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.). К. : Українська енциклопедія ім М. П. Бажана, 2003. Т.5: П – С. 736 с. ISBN 966-7492-05-2/
2. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://slavska-gromada.gov.ua>
3. [Електронний ресурс] / Режим доступу: artukraine.com.ua
4. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://Inam.edu.ua>

5. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.visnik.org>
6. [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.biruchiyart.com.ua
7. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://umoloda.kyiv.ua>

Болкун Наталія
магістрантка кафедри образотворчого мистецтва
Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка

ТВОРЧІСТЬ КРЕМЕНЧУЦЬКОГО ХУДОЖНИКА ДМИТРА КОРОЛЯ В КОНТЕКСТІ ТРАДИЦІЙНОЇ ВИТИНАНКИ

Традиційне народне мистецтво завжди було і залишиться найбільшим скарбом нашого народу [1; 6]. В ньому закодована багато тисячолітня історія, а це є однією з форм збереження національної культури та самобутності. Серед різноманітних видів народного мистецтва особливе місце займають витинанки [1; 7-10].

Українська витинанка, завдячуючи винятково розкішним декоративним властивостям, сприяє широкому виявленню невичерпної творчості фантазії народних митців [1; 7; 9]. Народне витинанкарство минулих століть кращими зразками міцно ввійшло в нашу культуру, стало основою інтенсивного розвитку сучасної витинанки [7]. Вивчення багатючих здобутків народного витинанкарства минулого й узагальнення того, що з'явилося у ньому в наш час, має не лише важливе історико-пізнавальне, але й практичне значення (В. Гагенмейстер, І. Гургула, М. Станкевич, О. Тихонюк, З. Косицька та ін.). Глибоке успадкування традицій сприяє піднесенню мистецького рівня сучасних українських витинанок, урізноманітнить арсенал художніх засобів.

У сучасному культурному просторі витинанка посідає важливе місце. Вона є предметом творчості багатьох відомих і молодих майстрів, серед яких Дмитро Король – молодий кременчуцький художник [4].

З технікою витинанки Дмитро ознайомився під час навчання в Миргородському державному керамічному технікумі імені М. В. Гоголя під